Тетяна Комісаренко
Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини
(м.Умань, Україна)

ТРАДИЦІЇ ЖІНОЧОЇ ОСВІТИ АНГЛІЇ У XIX СТ.

У розвитку англійських традицій жіночої освіти XIX століття виокремлюють два взаємо-зворотні за своїми сутнісними характеристиками процеси. З однієї сторони – це лібералізація суспільного життя, результатом якої є посилення громадянської активності населення, у тому числі і у питаннях вирішення проблем сучасної системи освіти, і як наслідок, формування якісно нових традицій жіночої освіти. З іншої сторони – це активізація державної політики і посилення державного втручання у сферу освіти, наслідком яких є модифікація і модернізація старих, раніше укладених традицій жіночої освіти. Ці процеси, у деяких аспектах були діалектично тотожними і взаємодоповнюючими, у інших – антагонічними і ті, які «взаємовідштовхуються».

Протягом XIX ст., при загальній значущості проблем розповсюдження, розвитку, модернізації і реформуванні традицій жіночої освіти, у англійському суспільстві зростала суспільна ініціатива у вирішенні питань розвитку і розповсюдження освіти серед жінок. Загальна інтенсифікація приватного сподвижницького руху у аспекті сприяння розвитку жіночих навчальних закладів, обумовила формування нових науково-педагогічних традицій у англійській педагогіці XIX ст. по відношенню до тендерних проблем [1].

Треба взяти до уваги те, що у «Вікторіанському суспільстві» переважали релігійні цінності і уявлення про педагогічні традиції у Англії того часу. Відповідно релігійні концепції визначили формування нових науково-педагогічних традицій жіночої освіти [2].

Домінуючими течіями, у англійській педагогічній думці були «консервативні», які проголошували релігійні позиції ідей самоцінності і збереження традиційного патріархального ладу англійського суспільства; «демократичні», які проголошували необхідність встановлення тендерного рівноправ'я у освіті, і «традиціоналістичні», що відстоювали помірний характер реформ у сфері жіночої освіти [1].

«Вікторіанський період» був відзначений інтенсивним розвитком системи жіночої освіти у Англії і формуванням специфічних «вікторіанських» педагогічних традицій жіночої освіти. Із початком «Вікторіанської ери» спостерігався значний кількісний ріст різноманітних типів англійських шкіл. Однак, у більшості випадків, нові англійські навчальні заклади не давали якісної освіти, що відповідали вимогам нової епохи[2].

У зв'язку із цим, органи державної влади розгорнули широкомасштабну реформаторську діяльність із метою покращення освітньої ситуації у країні. Особливо даний процес активізувався до початку 1830-х р. А у 1836 р. вікторіанське керівництво, у обличчі «Департамента освіти», здійснило близько десятка освітніх реформ, і ратифікувало сотні законопроектів щодо розвитку жіночої освіти у країні [2].

У цілому, процес реформування англійської школи у цей час, у аспекті тендерних процесів, протікав суперечливо і дискретно. Однак, до початку XX ст. у Англії склалась нова, цілісна система жіночої освіти.

У той же час, через специфічні, історично сформованого традиційного ладу суспільного життя у Англії і панування традиційних цінностей у всіх сферах суспільно-політичного життя, за якого традиції, як ні в якій іншій європейській країні, визначали динаміку всіх соціальних процесів, у тому числі, і у сфері освіти, державні закони і керівні постанови часто мали другорядне значення. «Вікторіанські» педагогічні традиції визначали весь спектр проблематики розвитку жіночої освіти. Разом з тим, на рівні суспільних стереотипів і упереджень. тендерних відмінностей, не тільки у сфері освіти, але і у всіх соціальних відносинах продовжували зберігатися [2].

ЛІТЕРАТУРА

1. Женское образование в Викторианской Англии [Електорнний ресурс]. – Режим доступу : http://cyberleninka.ru/article/n/zhenskoe-obrazovanie-v-viktorianskoy-anglii.
2. Женское образование в Стюартовской Англии (1603-1714) [Електорнний ресурс]. – Режим доступу: http://vivovoco.astronet.ru/VV/PAPERS/HISTORY/BABES.HTM.
3. Вікторіанська епоха [Електорнний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Вікторіанська_епоха.